

شاخصه های نظام انقلابی

در اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

نویسنده: رضا گرزین

www.ketab.ir

نشر رهام اندیشه

سرشناسه	گرزین، رضا، ۱۳۶۷ -
عنوان و نام پدیدآور	شاخصه‌های نظام انقلابی در اندیشه سیاسی امام خامنه‌ای (مدظله‌العالی) / نویسنده رضا گرزین.
مشخصات نشر	کرج : رهام اندیشه ، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	(۲۷۱ ص.)
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۲۶۴-۱۳۴-۳ :
وضعیت فهرست نویسی	فیا :
یادداشت	کتابنامه : ص. ۲۶۷ - ۲۷۱ ؛ همچنین به صورت زیرنویس.
موضوع	خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- دیدگاه درباره انقلاب اسلامی
موضوع	-- Views on Khamene'i, Seyyed Ali, Leader of IRI, ; Islamic Revolution
موضوع	خامنه‌ای، سید علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -- پیام‌ها و سخنرانی‌ها
موضوع	-- Messages and Khamenei, Sayyed Ali, Leader of IRI ; speech
رده بندی کنگره	DSR ۱۶۹۲ :
رده بندی دیویی	۹۵۵/۰۸۴۴ :
شماره کتابشناسی ملی	۸۴۸۴۵۰۰ :
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیا :

www.ketab.ir

شاخصه های نظام انقلابی
در اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

نویسنده: رضا گرزین

نشر رهام اندیشه

سال و نوبت چاپ: نخست / ۱۴۰۰

شمارگان: ۳۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۶۴-۱۴۴-۳

قیمت: ۸۵۰۰۰

سپاس خدای عزوجل را که سخنوران، درستودن او بمانند؛ شمارندگان، شمردن نعمت او ندانند و کوشندگان، حق او را گزاردن نتوانند.

سلام و درود خداوند بر حضرت محمد مصطفی (صلوات الله علیه و آله)، بر صاحب نفوس و قلوب حضرت مهدی موعود (عجل الله تعالی فرجه الشریف)، بر امام عظیم الشأن انقلاب اسلامی حضرت روح الله الموسوی الخمينی (رضوان الله تعالی علیه)، بر نایب برحق ایشان حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)، بر شهدای حریم و حرم و مجاهدان راه حق که با پیروی از حضرت اباعبدالله الحسین (سلام الله علیه) مصداق بارز صدقوا ما عاهدو علیه گردیدند و چراغ هدایت گشتند.

بدون شک جایگاه و منزلت معلم، والاتر از آن است که در مقام قدردانی از زحمات بی شائبه شان، با زبان قاصر و دست ناتوان چیزی بنگاریم. اما از آنجایی که تجلیل از مقام معلم سپاس از انسانی است که هدف و غایت آفرینش را تأمین می کند و سلامت امانت هایی که به دستش سپرده اند، تضمین؛ بر حسب وظیفه و از باب کلام نورانی حضرت امام رضا (سلام الله علیه) که فرمودند: مَنْ لَمْ يَشْكُرِ الْمُنْعِمَ مِنَ الْمَخْلُوقِينَ لَمْ يَشْكُرِ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ، از تمامی اساتید با کمالات، شایسته و گرانقدرم کمال تشکر و قدردانی را دارم.

از پدر و مادر عزیزم، به پاس تعبیر عظیم شان از کلمه ایثار و از خودگذشتگی، به پاس عاطفه سرشار و گرمای امیدبخش وجودشان، به پاس قلب های بزرگ و محبت های بی دریغ شان که هرگز فروکش نمی کند، کمال تشکر و قدردانی را دارم.

همسر و فرزند عزیزتر از جانم، مهربانی شما سایه سار زندگی ام و وجودتان مایه دلگرمی وجودم، موفقیت در این مسیر جز با فداکاری تان حاصل نمی شد؛ از شما کمال تشکر و قدردانی را دارم.

و در آخر ماحصل این تلاش را تقدیم می کنم به همه آنان که خالصانه و خاشعانه در مسیر اعتلای نظام جمهوری اسلامی ایران مجاهدت می نمایند، به ویژه سیدالشهداء مقاومت سرباز ولایت پاسدار شهید حاج قاسم سلیمانی، روحش شاد و یادش گرامی باد.

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۱

فصل اول: کلیات

مقدمه..... ۶

مرور ادبیات و سوابق..... ۸

ریشه و بنیان های نظام انقلابی..... ۱۵

ضرورت توجه به نظریه نظام انقلابی..... ۲۳

اهداف کلی و آرمانی نظریه نظام انقلابی..... ۳۸

زمانه و زمینه شکل گیری اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه)

..... ۴۰

زمانه و زمینه شکل گیری اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

..... ۵۰

مبانی هستی و فرجام شناسی در اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

..... ۶۲

مبانی انسان شناختی در اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

..... ۶۶

ضرورت شناخت و تأمل در اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

..... ۶۸

مروری مختصر بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی..... ۷۳

۷۳.....	سرگذشت چهل ساله انقلاب اسلامی.....
۷۳.....	برکات انقلاب اسلامی ایران.....
۷۴.....	تفاوت چالش های دیروز و امروز انقلاب اسلامی ایران با مستکبران.....
۷۴.....	ظرفیت های مهم کشور برای گام دوم انقلاب اسلامی.....
۷۵.....	توصیه ها جهت ایجاد تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای ظهور.....
۷۵.....	وظیفه حکومت ها برای رشد اخلاق و معنویت.....
۷۶.....	چالش های اقتصادی کشور.....
۷۷.....	مهم ترین عیوب ساختاری.....
۷۷.....	مهم ترین راه حل ها.....
۷۹.....	وظایف دولت جمهوری اسلامی.....
فصل دوم: جامع	
۸۱.....	شاخصه.....
۸۳.....	نحوه تشکیل شاخصه.....
۸۳.....	اهمیت شاخصه سازی.....
۸۴.....	نظام در لغت.....
۸۵.....	نظام در اصطلاح.....
۸۶.....	ویژگی های بنیادیک نظام.....
۸۷.....	اقسام و مراتب نظام.....
۹۰.....	تعریف انقلاب.....
۹۱.....	عوامل کلی انقلاب.....

عناصر و ویژگی های انقلاب	۹۷
انقلاب و مفاهیم مشابه	۱۰۲
تحلیل نظریه انقلاب	۱۰۴
دیدگاه های فلاسفه یونان در باب انقلاب	۱۰۵
انقلاب در حکومت آریستوکراسی	۱۰۵
انقلاب در حکومت تیموکراسی	۱۰۶
انقلاب در حکومت الیگارشی	۱۰۷
انقلاب در حکومت دموکراسی	۱۰۸
نگاه جبری افلاطون به انقلاب	۱۱۰
نظریه ارسطو در باب انقلاب	۱۱۱
نظریات کلاسیک در باب انقلاب - تئوری مارکس	۱۱۲
مفهوم از خود بیگانگی در نظریات مارکس	۱۱۴
مفهوم آگاهی طبقاتی در نظریات مارکس	۱۱۵
خصوصیات تئوری مارکس	۱۱۶
نظریه توقعات فزاینده الکسی دوتوکویل	۱۲۰
ارزیابی نظریه توقعات فزاینده الکسی دوتوکویل	۱۲۴
نظریه جیمز دیویس	۱۲۵
شکل گیری نظریات مدرن انقلاب	۱۲۶
رهیافت های اصلی نظریات مدرن انقلاب	۱۲۶
نظریه رهیافت ساختاری کارکردگرایانه چالمرز جانسون	۱۲۸

نیاز عملکردی پارسونزی برای بقای جامعه.....	۱۳۳
رهیافت اقتصادی.....	۱۳۴
رهیافت روان شناسانه.....	۱۳۵
رهیافت سیاسی.....	۱۳۶
رهیافت ترکیبی سیاسی جامعه شناسانه.....	۱۳۸
گلدستون و طبقه بندی نظریات انقلاب.....	۱۴۳
تولد نسل چهارم تئوری های مدرن انقلاب.....	۱۴۵
رهیافت فرهنگی.....	۱۴۶
نظریه انقلاب های اجتماعی جهان سوم جان فوران.....	۱۵۲
نظریه معنویت گرایانه میشل فوکو.....	۱۵۹
اندیشه در لغت.....	۱۶۲
اندیشه سیاسی در لغت.....	۱۶۲
اندیشه سیاسی در اصطلاح.....	۱۶۲
اندیشه سیاسی انقلابی.....	۱۶۳

فصل سوم :

شاخصه های نظام انقلابی

در اندیشه سیاسی حضرت آیت الله العظمی امام خامنه ای (مدظله العالی)

انقلابی و انقلابیگری در سطح فردی در نظام انقلابی.....	۱۶۵
انقلابی و انقلابیگری در سطح اجتماعی در نظام انقلابی.....	۱۶۷

- انقلابی و انقلابیگری در سطح گروه ها و تشکّل ها در نظام انقلابی..... ۱۶۷
- انقلابی و انقلابیگری در سطح نهادهای دولتی و حاکمیتی در نظام انقلابی... ۱۶۸
- چارچوب کلی شاخصه های نظام انقلابی..... ۱۶۹
- شاخص اول، پایبندی به مبانی و ارزش های اساسی انقلاب..... ۱۷۵
- شاخص دوم، هدف گیری آرمان های انقلاب و همّت بلند برای رسیدن به آن ها..... ۱۷۸
- شاخص سوم، پایبندی به استقلال همه جانبه ی کشور..... ۱۷۹
- شاخص چهارم، حساسیت در برابر دشمن..... ۱۸۴
- شاخص پنجم، تقوای دینی و سیاسی..... ۱۸۸
- نظام فکری در نظام انقلابی..... ۱۹۳
- نظام معنوی در نظام انقلابی..... ۱۹۹
- نظام اخلاقی در نظام انقلابی..... ۲۰۳
- نظام تربیتی در نظام انقلابی..... ۲۰۸
- نظام عبادی در نظام انقلابی..... ۲۱۲
- نظام فرهنگی در نظام انقلابی..... ۲۱۳
- نظام علمی در نظام انقلابی..... ۲۱۵
- نظام مدیریتی در نظام انقلابی..... ۲۱۸
- نظام سیاسی در نظام انقلابی..... ۲۲۰
- نظام اقتصادی در نظام انقلاب..... ۲۲۳
- نظام قضایی در نظام انقلابی..... ۲۲۶
- هنر و هنرمند در نظام انقلابی..... ۲۲۸

۲۳۷.....	جوان در نظام انقلابی
۲۶۱.....	اسلام در نظام انقلابی
۲۶۵.....	روحیه در نظام انقلابی
۲۶۹.....	تفکر در نظام انقلابی
۲۷۹.....	هویت در نظام انقلابی
۲۸۶.....	دیپلماسی و سیاست خارجی در نظام انقلابی
۲۸۷.....	حوزه علمیه در نظام انقلابی
۲۹۰.....	الگوی پیشرفت در نظام انقلابی
۲۹۱.....	چیستی و ابعاد پیشرفت در نظام انقلابی
۲۹۲.....	چیستی بخش ابزاری تمدن اسلامی (سخت افزاری)
۲۹۳.....	چیستی بخش اساسی تمدن اسلامی (نرم افزاری)
۲۹۳.....	اهمیت بخش نرم افزاری
۲۹۴.....	آسیب های بخش اساسی تمدن اسلامی (نرم افزاری)
۲۹۵.....	عوامل مواجه با مشکلات
۲۹۵.....	فرصت ها
۲۹۵.....	الزامات

دیدگاه ها، نظریات و الزامات در باب نظریه نظام انقلابی

- سناریوهای عادی شدن و استحاله انقلاب اسلامی..... ۲۹۹
- دیدگاه های جبرگرایانه (ظهور و سقوط انقلاب ها در نظریه بریتون)..... ۳۰۰
- اولین مرحله نظریه بریتون: دوران حکومت میانه روها..... ۳۰۳
- دومین مرحله نظریه بریتون: دوران حکومت تندروها..... ۳۰۵
- سومین مرحله نظریه بریتون: دوران ترمیدور..... ۳۰۷
- قابلیت انطباق یا عدم تعمیم نظریه بریتون بر انقلاب اسلامی..... ۳۰۹
- نمونه ای از کاربرد ترمیدور بر انقلاب اسلامی..... ۳۱۱
- سناریوهای عادی سازی..... ۳۱۶
- عادی سازی ساختارمحور..... ۳۱۷
- عادی سازی کارگزارمحور..... ۳۲۳
- سناریوهای استحاله توطئه محور..... ۳۲۹
- تغییر ذائقه ی فرهنگی..... ۳۳۱
- تغییر در دستگاه محاسباتی نظام..... ۳۳۳
- تقویت شبکه حامیان غرب در داخل..... ۳۳۴
- سناریوهای مهار و کنترل انقلاب اسلامی..... ۳۳۵
- سناریوهای بن بست گفتمانی انقلاب اسلامی..... ۳۳۶
- نقد نظریه روآ..... ۳۳۹
- اضمحلال به دست نیروهای داخلی (اصقلاب)..... ۳۴۰
- کاربرد های اصقلاب به انقلاب اسلامی..... ۳۴۳

۳۴۷.....	سناریوهای اضمحلال به دست نیروهای خارجی
۳۴۸.....	تهدید سخت
۳۴۹.....	تهدید نیمه سخت
۳۵۰.....	تهدید نرم
۳۵۰.....	مدل تقابل آمریکا با انقلاب اسلامی در چهل سالگی آن
۳۵۵.....	سناریوهای تداوم، توسعه و تکامل انقلاب اسلامی
۳۵۵.....	دیدگاه تداوم مطلق (بی قید و شرط) انقلاب اسلامی
۳۵۶.....	نقدهایی بر نظریه تداوم مطلق (بی قید و شرط) انقلاب اسلامی
۳۵۷.....	کلام پایانی
۳۶۰.....	موقفیت در حوزه مفاهیم
۳۶۰.....	حفظ ماهیت انقلاب
۳۶۱.....	بازخوانی و تبیین انقلاب اسلامی
۳۶۲.....	اصلاح و تکامل انقلاب در مقتضیات زمانی
۳۶۳.....	موقفیت در حفظ رویکرد انقلابی
۳۶۴.....	حفظ رویکرد انقلابی در کارگزاران انقلاب اسلامی
۳۶۵.....	حفظ رویکرد انقلابی در ساختار انقلاب اسلامی
۳۶۶.....	موقفیت در ایجاد کارنامه پیشرفت درون زا و بومی
۳۶۸.....	منابع و مآخذ

آنچه که به لحاظ نظریه به زندگی انسان ها سامان می‌دهد؛ اصول، ارزش ها و آرمان ها و نیز روند و سازوکارهایی است که نیل به اهداف را تحقق پذیر می‌کند. بشریت در طول هزاران سال برای دستیابی به زندگی مطلوب و سعادتمند همواره کوشیده و در این مدت طولانی نظام های گوناگونی بر مبنای نظریه های مختلف به وجود آمده که هریک در کنار فراهم آوردن فرصتهایی برای بخشی از جامعه بشری، مهلکاتی را هم به دنبال داشته است، اما همچنان عموم بشریت در فقر و بی عدالتی و سردرگمی به معنای گسترده به سر برده و رنج می برد. بی تردید نظامی میتواند کشتی طوفان زده بشریت را از رنج هزاران ساله نجات داده و به ساحل امنیّت، عدالت و سعادت برساند که شناخت صحیح و درکی درست، از حقیقت وجودی انسان و عالم هستی داشته باشد و این مهم جز از طریق خداوند متعال که خالق آدم و عالم است و بدان اشراف و احاطه کامل دارد و آگاه کامل است، امکانپذیر نیست.

نظام مجموعه ای از اجزای بهم پیوسته است که در راه نیل به اهداف معین با هم هماهنگی دارند و نظام سازی عبارت است از طراحی و ایجاد مجموعه ای از زیرساختها، سازوکارها، روندها، ساختارها و نهادها که حرکت بر مبنای اصول برای تحقق آرمانها را سازماندهی و در نهایت هدایت میکند. فرایند نظام سازی عمدتاً سه محور اصلی و بهم پیوسته و در ارتباط با هم دارد که شامل تولید نظریه برای حرکت، نهادسازی و کادرسازی میباشد. نظریه ای که بتواند در زنجیره به هم پیوسته هدایت الهی، مبنای نظام سازی صحیح مورد نیاز بشری باشد و از انحرافات جلوگیری نماید، در آخرین مرحله تکاملی خود، در مکتب تعالی بخش اسلام به منصف ظهور و بروز درمی آید. پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد مصطفی (صلی الله علیه و آله) از طرف خداوند متعال پس از مجاهدت های فراوان برای کامل نمودن دین الهی و تمام نمودن نعمت برای بشریت، در روز غدیر خم از جانب خداوند متعال مأمور می شود، امیر المؤمنین امام علی (علیه السلام) را به عنوان جانشین و ولی امر مسلمین پس از خویش معرفی نماید و تنها راه نجات و سعادت دنیوی و اخروی بشریت را تمسک به قرآن و عترت بیان دارد. مکتب نبوی علوی در طی مسیر خود در عصر حاضر، در اندیشه

سیاسی حضرت امام خمینی (رضوان الله تعالی علیه) با پیروزی انقلاب اسلامی بار دیگر در قالب نظام اسلامی به منصفه ظهور و بروز می‌نشینند و توسط حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (مدظله العالی) ادامه می‌یابد و هدف نهایی در آن، تبیین دگرترین انتظار و نظام انقلابی و رساندن جامعه بشری و نه تنها افراد برگزیده و انسان‌های علاقه‌مند به قلّه تعالی و سعادت در سایه عبودیت و بندگی خداوند متعال است. نظریه نظام انقلابی، اولین بار در طول تاریخ انقلاب اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی در چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی در تاریخ ۲۲ بهمن ماه سال ۱۳۹۷ توسط حضرت آیت الله العظمی امام خامنه‌ای (مدظله العالی) مطرح می‌شود. نظریه نظام انقلابی را می‌توان به منزله دالّ مرکزی بیانیه گام دوم مورد توجه قرار داد و در چارچوب آن و با مجاهدت همگانی، تفکّر و عمل انقلابی در قالب نظام اسلامی، دومین گام در تحقق خودسازی، جامعه‌سازی و ایجاد تمدن نوین اسلامی و ایجاد آمادگی برای طلوع طلوع فجر خورشید ولایت عظمی، حضرت مهدی (عجل الله تعالی فرجه الشریف) را برداشت.

لذا با توجه به اهمیت نظریه نظام انقلابی، در این نوشتار به ریشه و بنیان‌های نظام انقلابی، اهمیت و ضرورت وجود و اجرای آن برای جوامع بشری، بر اساس اندیشه سیاسی امامین انقلاب و مبانی فکری آنان در کنار دیدگاه اندیشمندان مختلف در باب آینده انقلاب اسلامی و سناریوهای تداوم، توسعه، تکامل و الزامات اجرایی شدن نظریه نظام انقلابی و چالش‌های پیش روی آن پرداخته و مورد توجه قرار می‌گیرد.

برای نگارش این اثر براساس هدف، از روش پژوهش بنیادی و کاربردی استفاده شده است. بنیادی است زیرا در این پژوهش در ابتدا ما به دنبال کشف ماهیت اشیاء، پدیده‌ها و روابط بین متغیرها، اصول قوانین، ساخت و آزمایش نظریه می‌رویم و کاربردی است زیرا در ادامه با استفاده از نتایج تحقیقات بدست آمده به دنبال بهبود و به کمال رساندن رفتارها، روش‌ها، ابزارها، وسایل، تولیدات، ساختارها و الگوهای مورد استفاده جوامع انسانی هستیم. این اثر براساس روش انجام کار از نوع تحلیل محتوای ارزیابی و به عبارتی تحلیل محتوای ارزشی می‌باشد. زیرا در این پژوهش،

مطالعه عینی، کمی و سیستماتیک فرآورده های ارتباطی (محتوای آشکار پیام) برای رسیدن به تفسیر پیام بکار گرفته شده است که هدف اصلی آن، تحلیل ویژگی های پیام، تحلیل پیشینه ای پیام و تحلیل پیامدهای پیام می باشد. انتخاب روش تحلیل محتوا در این اثر به دلیل دسترسی آسان، کامل و مستقیم به داده ها و به دلیل این که که روش تحلیل محتوا از روش های عمده مشاهده اسنادی می باشد و نیز به دلیل اینکه با تحلیل پیام های زبانی می توان به کشف معانی، اولویت ها، نگرش ها، شیوه های درک و سازمان یافتگی جهان دست یافت؛ انتخاب گردیده است.

www.ketab.ir